

Helsinki Espoo Vantaa Kauniainen
PÄÄKAUPUNKISEUDUN NEUVOTTELUKUNTA

ESITYSLISTAN LIITTEET 6 – 2005

Dno HA 5197/2005/071

11 Vantaan kaupungin kannanotto Kunta- ja palvelurakennemuudistus -hankkeen kuntien ja valtion tehtävien jakoon liittyviin kysymyksiin

MJP/TL/PO/TN

Kunta- ja palvelurakennemuudistuksessa on meneillään aluevaihe, johon liittyvä käynnistysseminaari pääkaupunkiseudun osalta pidettiin 1.11.2005 Finlandia-talolla. Vastaavat aluevaiheen seminaarit on muun Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan osalta pidetty ja näiltä osin valmistelu tapahtuu maakuntaliittojen toimesta.

Hankkeeseen liittyen sisäasiainministeriö on lähettänyt pääkaupunkiseudun kunnille vastattavaksi kysymys- ja tehtävärungon (Aluevaiheen materiaalit III e, SM), johon toivotaan yhteistä vastausta pääkaupunkiseudulta kaksivaiheisesti siten, että:

- ensimmäisessä vaiheessa vastataan kuntien ja valtion välistä tehtäväjako koskeviin kysymyksiin (osio 3) ja toimitetaan tieto kaikista tärkeimmistä kunta- ja palvelurakenteisiin liittyvistä suunnitelmista, joita on tehty viimeisten vuosien aikana. Nämä vastaukset sisäasiainministeriö haluaa 1.12.2005 mennessä.
- toisessa vaiheessa vastataan laajahkon kysymys- ja tehtävärungon muihin kysymyksiin 15.2.2006 mennessä.

Sisäasiainministeriö on pyytänyt alueita organisoitumaan kunta- ja palvelurakennemuudistuksen aluevaihetta varten.

Pääkaupunkiseudun kunnat muotoilevat yhteiset vastaukset valtion taholta esitettyihin kysymyksiin. Ensimmäisen vaiheen vastaus sisältää pääkaupunkiseudun ehdotukset kunnilta valtiolle siirrettävistä tehtävistä ja laajahkon kuvauksen pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöstä ja pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan toimesta käynnistetyistä palveluihin liittyvistä yhteistyöhankkeista (seudun kunta- ja palvelurakenteisiin liittyvät suunnitelmat). **Pääkaupunkiseudun laajennettu neuvottelukunta** kävi lähetekeskustelun 25.10.2005 kunta- ja palvelurakennemuudistuksesta. **Pääkaupunkiseudun neuvottelukunta** päättäneen kokouksessaan 29.11.2005 aluevaiheen organisoinnista ja esityksensä kuntien ja valtion tehtävienjakoon liittyvissä kysymyksissä.

Sisäasiainministeriö on pyytänyt, että kysymys- ja tehtävärunko tuodaan käsittelyyn myös 14 kunnan yhteistyöfoorumilla. Ensimmäinen tällainen käsittely oli 17.11.2005 pidetyssä **Helsingin seudun yhteistyökokouksessa**, jossa kunnat asettuivat tukemaan seudun yhteistyön kehittämistä vahvojen peruskuntien mallin pohjalta. Kuntien näkemys myös oli, että kuntien yhteistyöhön pohjautuva ylläpitomalli turvaa parhaiten ammattikorkeakoulutuksen kehittämisen seudun työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Pelastuslaitokset Helsingin seudun kunnat pitäisivät osana kunnallista palvelutuotantoa.

Asiaa on selostettu kaupunginhallitukselle 17.11.2005 pidetyssä iltakoulussa.

28.11.2005

KAUPUNGINHALLITUS

**Kaupunginjohtajan
esitys:**

Päätetään esittää Valtioneuvostolle seuraavaa:

Vantaan kaupunginhallitus toteaa kannanottonaan seuraavaa:

Ammattikorkeakoulut

Ammattikorkeakoululain 4 §:n mukaan ammattikorkeakouluilla on aluekehitystä tukeva tehtävä. Ammattikorkeakoulujen vahvuutena onkin ollut pääkaupunkiseudulla tiivis kytkentä oman alueen kuntiin ja elinkeinoelämään. Ammattikorkeakoulut ovat pääkaupunkiseudulla verkottuneet aktiivisesti paikallisiin eri toimijatahoihin. Lisäksi niillä on tiivis yhteys toisen asteen koulutukseen. Muuttuva ympäristö ja työelämän tarpeet edellyttävät aktiivista, ennakkoivaa ja muutosvalmista toimintatapaa.

Ammattikorkeakoulujen toimintaa rahoittavat kunnat ja valtio. Ammattikorkeakoulujen tulot (ilman investointeihin liittyvää rahoitusta) koostuvat yksikkökohintarahoituksesta, maksullisesta palvelutoiminnasta ja ylläpitäjän maksettavaksi jäävästä osuudesta ja muista tulolähteistä. Kuntien rahoitusosuus määrittyy niiden asukasmäärän perustella. Nykyiset ylläpitäjät tukevat ammattikorkeakouluja mm. rakennusinvestoinneissa, perusparannuksiin ja irtaimen omaisuuden hankinnoissa. Kunnat voivat myös panostaa osakepääoman kautta. Korkeakoulujen rahoitus pohja on pääkaupunkiseudulla laajenemassa siten, että valtion rahoituksen lisäksi yhä suurempi osa menoista katetaan yritysten ja muiden yhteisöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä ja muista tulolähteistä saatavilla tuloilla.

Ammattikorkeakoulut ovat pääkaupunkiseudulla uudistusten edessä. Ammattikorkeakouluverkon toiminta edellyttää jatkuvaa kehittämistä, jota voidaan toteuttaa parhaiten nykyisten ylläpitäjien yhteistyönä. Työ- ja elinkeinoelämän tarpeista lähtevä ammattikorkeakouluverkon uudistaminen ja kehittäminen voidaan tehdä parhaiten nykyisten ylläpitäjien yhteistyönä. Myös lisääntyvä kansainvälinen yhteistyö edellyttää verkostomaista ja tiivistyvää yhteistyötä seudulla.

Ammattikorkeakouluverkon välttämätön uudistaminen pääkaupunkiseudulla voidaan toteuttaa nykyisten ylläpitäjien yhteistyönä, myös valmiutta rakenteellisiin ratkaisuihin on ammattikorkeakoulujen ylläpitomuotojen yhdenmukaistamiseksi ja yhdistämiseksi. Ammattikorkeakoulujen ohjausta voidaan toteuttaa entistä tiiviimmässä yhteistyössä pääkaupunkiseudulla. Myös yhdistäminen osakeyhtiöpohjalta on yksi kehittämisen vaihtoehdoista. Ensivaiheessa uudistusten selvitystyö voidaan pääkaupunkiseudulla aloittaa kuntien ylläpitämiä tai omistamia ammattikorkeakouluja koskien PKS-neuvottelukunnan toimesta.

Ammattikorkeakouluille kehitetään sellainen rahoitus- ja ylläpitomalli, joka vahvistaa edelleen aluekehitysvaikutusta pääkaupunkiseudulla ja luo aidon yhteyden myös alueen toisen asteen koulutukseen. Pääkaupunkiseudulla toimivi-

28.11.2005

KAUPUNGINHALLITUS

en yhdeksän (9) ammattikorkeakoulun toiminnan tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantaminen edellyttää yhdistämisä ja muita rakenteellisia järjestelyjä.

Pelastuslaitosyhteistyö

Pelastustoimen vuoden 2004 valtakunnallisessa aluejakouudistuksessa pääkaupunkiseudun kunnat määrättiin kuuluviksi kolmeen eri alueelliseen yksikköön. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos toimii liikelaitosmuotoisena osana Vantaan kaupungin organisaatiota. Uudistuksesta huolimatta operatiivinen yhteistyö pääkaupunkiseudun kuntien kesken on jatkunut tiiviinä. Vantaalla oman haasteensa tuo Helsinki-Vantaan lentoasemaan liittyvät riski- ja turvallisuusustekijät ja ne on huomioitu yhteistyöjärjestelyillä lentoaseman pelastusyksikön kanssa. Vantaa haluaa korostaa pitkäjänteisyyttä ja jatkuvuutta uudistuksia tehtäessä ja kannattaa palo- ja pelastustoimen säilyttämistä kunnallisena toimintana.

Valtion ja kuntien yhteispalvelut

Valtion ja kuntien yhteistoimintaa sekä palvelurakennetta uudistettaessa tulee kiinnittää huomiota jo olemassa oleviin tapoihin tarjota julkishallinnon palveluita kansalaisille vaivattomasti yhden luukun periaatteella. Tällaista palvelua on esimerkiksi yhteispalvelu.

Vantaalla on viisi yhteispalvelun alueellista toimipaikkaa, joista yhdessä toimii myös ruotsinkielinen yhteispalvelu, Svensk samservicelucka. Vantaalla on koottu myös maahanmuuttajille osoitetut palvelut yhteispalvelutoimistoksi, joka tuottaa pakolaisten ja maahanmuuttajien vastaanottovaiheessa tarvitsemat palvelut ja opastaa käyttämään normaaleja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Vastaavanlaisesti yhden luukun periaatteella on Vantaalla kehitetty yrityspalveluja yrityspalvelukeskus Leijan yhteyteen.

Yhteispalvelupisteitä on koko maassa tällä hetkellä 213 ja yhteispalvelusopimuksia on tehty yhteensä 118. Kustannukset on ilmoitettu jaettavan vain 38 yhteispalvelupisteessä.

Yhteispalvelujen kehittämiseen liittyviä asioita valmistelee Sisäasiainministeriön yhteispalvelun yhteistyöryhmä ja piakkoin asetettavassa Yhteispalvelun tehostaminen-hankkeessa. Vantaan kaupunki kiirehtii erityisesti yhteispalvelun kustannusten jaosta sopimista ja toiminnan kehittämisen kytkemistä Kunta- ja palvelurakenne-uudistukseen seuraavasti:

Jo olemassa olevien yhteispalvelupisteiden osalta sovitaan kuntien ja valtion kesken kustannustenjaosta aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Kunta- ja palvelurakennemuutoksen yhteydessä tehdään periaatelinjaus yhteispalvelujen kehittämisestä ja tehostamisesta.

Asetettavassa yhteispalvelujen tehostaminen -hankkeessa selvitetään tarkemmin tarvittavat kehittämistoimet sähköinen asiointi mukaan lukien ja huomioiden kuntien näkökulman yhteispalvelujen kehittämisessä.

28.11.2005

KAUPUNGINHALLITUS

Muut ehdotukset

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen osalta Vantaa tukee Kuntaliiton esityksiä vaativan erityistason erikoissairaanhoidon tai muutoin erityisen kalliin hoidon tehtävien siirtämistä kunnilta valtiolle. Valtion jo nyt kustantamat toiminnot tulee siirtää kokonaan valtion hoidettaviksi; elatustuki Kelalle ja edunvalvonta (holhoustoimi) Sisäasiainministeriölle. Myös ulkomaalaisten terveydenhuoltokustannukset ja tuomitsematta jätettyjen väkivaltarikollisten järjestämis- ja hoitovastuu kuuluvat valtiolle. Toimeentuloturvan ja erityisesti ns. normitetun toimeentulotuen osalta Vantaa kannattaa sen siirtämistä Kelan maksettavaksi. Tavoite on ristiriidassa työmarkkinatukiudistuksen kanssa ja edellyttää uudistuksen toteutuksen siirtämistä ainakin vuodella eteenpäin.

Liitteet (kannanoton liitteet)

- 1.1.2 Kunta- ja palvelurakennemuutostushanke, Aluevaiheen materiaalit III e, Kysymys- ja tehtävärunko/pääkaupunkiseudun kunnat
- 1.1.3 Palveluverkkotoimikunta (PAVE), loppuraportti 31.10.2005, Vantaan kaupunki (tiedoksi) (jaettu 7.11.2005 liitteenä 1.1.7)

Täytäntöönpano: keskushallinto,
tiedoksi PKS-neuvottelukunnalle

(kehittämisjohtaja Tarja Lumijärvi, puh. 8392 2705,
taloussuunnittelupäällikkö Pauli Outila, puh. 8392 2722)